

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสถานการณ์ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ อุดมการณ์ประชาธิปไตยตามแนวคิดการจัดระเบียบโลกใหม่ได้เป็นที่แพร่หลายไปในนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทย ซึ่งกระแสดังกล่าวก่อให้เกิดความตื่นตัวและมีการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบมาอย่างต่อเนื่อง โดยประเทศที่มีการปกครองแบบอุดมการณ์ประชาธิปไตยทั้งหลายได้ให้ความสำคัญกับการปกครองตนเอง หรือการปกครองส่วนท้องถิ่น (Local government) เป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นสัญลักษณ์อีกประการหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เกิดจากการนำเอาหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) มาใช้โดยรัฐบาลกลางจะมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการปกครอง และจัดกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ท้องถิ่นสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของท้องถิ่น โดยคนของท้องถิ่น และตามความประสงค์ของท้องถิ่นเอง สำหรับในประเทศที่พัฒนาแล้ว รัฐบาลกลางจะถือว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการสร้างความเข้มแข็งของประเทศ เพราะทำให้มีนโยบายสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ และเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ช่วยลดข้อติดขัดของการดำเนินการรูปแบบเดิมซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่ส่วนกลาง ช่วยปรับปรุงและเร่งการดำเนินการของรัฐรวมทั้งกระตุ้นให้ท้องถิ่นมีการริเริ่มดำเนินการใหม่ๆ ด้วย (สัมฤทธิ์ สุขสงค์. 2545 : 1)

อย่างไรก็ดี การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก อันได้แก่ กระแสการเปลี่ยนแปลงในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของภาครัฐ มีแนวโน้มที่จะมีความเข้มข้นและซับซ้อนมากขึ้น องค์กรของภาครัฐถูกท้าทายและตั้งคำถามเกี่ยวกับความชอบธรรมของการบริหารงานแบบเดิมเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ได้นำเอากระแสแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ เข้ามาริเริ่ม และดำเนินการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินของตนอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยมุ่งเน้นการปรับ เปลี่ยนองค์กรภาครัฐให้มีขนาดที่เล็กลงพร้อมทั้งทบทวนบทบาท ภารกิจและหน้าที่ภาครัฐใหม่ มีการปรับปรุง และออกแบบกระบวนการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความ

ชัดเจน โปร่งใส สามารถตรวจสอบและวัดผลสำเร็จได้ ตลอดจนการให้ความสำคัญต่อความคุ้มค่าของทรัพยากร การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ การเปิดกว้างเพื่อรับฟังความคิดเห็น และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ด้วยเหตุดังกล่าว ประเทศไทยจึงต้องให้ความสำคัญและพิจารณาทบทวนวิธีการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง ตลอดจนการทำให้สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้สามารถแข่งขันในเวทีระดับโลกได้ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จึงเป็นเรื่องหนึ่งที่ประเทศไทย ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกของรัฐที่เข้มแข็งในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ได้ตรงตามความจำเป็น และความต้องการของประชาชนอย่างตรงจุด สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ทันตามสถานการณ์ในระดับท้องถิ่นเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางในการปกครอง ประเทศ และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครอง และการบริหารจัดการท้องถิ่นของตน (วุฒิสาร ตันไชย. 2547 : 1-2)

ประเทศไทยมีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการ ส่วนกลาง หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง หน่วยงานของทางราชการที่ได้รับมอบอำนาจจากส่วนกลางให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ส่วนต่างๆ ของประเทศ และทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องไม่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย หรือ ผ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ได้แก่ จังหวัด อำเภอ ราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้คนในท้องถิ่นบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนา และให้บริการแก่คนในท้องถิ่นเอง เป็นการบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น มีความใกล้ชิดกับประชาชน และมีผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน บทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างความอยู่ดีกินดีแก่ประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นนั้นๆ อยู่ในการกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปัจจุบันมี 5 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา อนึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดยกำหนดบทบัญญัติว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นไว้ในหมวด 14 ซึ่งการตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงศักยภาพการบริหารประเทศเพราะ การกระจายอำนาจการบริหารสู่ท้องถิ่นเปรียบเสมือนการกระจายอำนาจสู่ประชาชน (โกวิทย์ พวงงาม. 2550 : 17-18)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบล่าสุด และเป็นองค์กรระดับรากหญ้าใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ แก่ไข ปัญหาความเดือดร้อน และตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญทางการเมือง เพราะถือว่าเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการปกครองแบบประชาธิปไตย และมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งยึดหลักว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งใน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 อนุมาตรา 1 ถึงอนุมาตรา 9 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

องค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครพนม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจและหน้าที่ในการตัดสินใจในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และอำนาจหน้าที่ต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น และแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้วางนโยบายในการพัฒนาภายใต้วิสัยทัศน์ “เมืองน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจดี ถิ่นที่น่าพาหน้าในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” และกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทาง

การดำเนินการ เพื่อบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ดังกล่าวไว้ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสามปี (2551-2553) แบ่งออกเป็น 7 ยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ. 2551 : 9-11)

1. ยุทธศาสตร์ประชาชน อยู่ดีกินดี
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาการลงทุน BOI นิกม

อุตสาหกรรม SME และ OTOP

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบ้านเมืองน่าอยู่

อย่างไรก็ตามแม้้องค์การบริหารส่วนตำบลจะได้มีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ครอบคลุมทุกด้านแล้ว แต่ยังคงพบว่าการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ยังไม่สมบูรณ์และทั่วถึง กล่าวคือ มีการร้องเรียนร้องทุกข์ให้แก้ไขปัญหาต่างๆ ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านอื่นๆ มาเป็นลำดับ เช่น ความต้องการเกี่ยวกับการก่อสร้างถนนคอนกรีต การปรับปรุงถนนลูกรัง การขุดลอกลำห้วย การจัดเก็บขยะมูลฝอย และการกำจัดสิ่งปฏิกูล รวมถึงความต้องการงบประมาณสนับสนุนส่งเสริมอาชีพ และการประกันราคาสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น จากสภาพการดังกล่าวเป็นสิ่งบ่งชี้ว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อยังไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อไม่เคยสำรวจข้อมูลที่แท้จริงจากประชาชนเกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ว่าผลการดำเนินงานในด้านใดบ้างสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ และตอบสนองได้ในระดับมากน้อยเพียงใด (องค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ. 2553 : 12-13)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนมเพื่อนำข้อสนเทศที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนทางพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม จำแนกประชาชนตามอายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มีอายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 อนุมาตรา 1 ถึงอนุมาตรา 9 การศึกษาครั้งนี้นำมาศึกษาเพียง 8 อนุมาตรา เนื่องจากอนุมาตรา 9 เป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควรมิใช่เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ จึงไม่ได้นำมาเป็นเนื้อหาในการศึกษา ดังนั้นจึงมีเนื้อหาในการศึกษา ดังนี้

- 1.1 ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก
- 1.2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- 1.3 ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 1.4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 1.6 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 1.7 ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.8 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัด นครพนม จำนวน 4001 คน (สำนักทะเบียนอำเภอ โพนสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม จำนวน 364 คน ซึ่งได้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ยามานะ (Yamane. 1973 : 727)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาคือระหว่างวันที่ 25 เดือน มกราคม พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการศึกษา

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม ที่ประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน ได้แก่ 1) บ้าน โพนเพ็ก 2) บ้านนาล้อม 3) บ้านนาหัวบ่อ 4) บ้านหนองผัดตบ 5) บ้านหนองแสง 6) บ้านโพนดุม 7) บ้านหนองบัวแดง 8) บ้านเจริญศิลป์ และ 9) บ้านหนองผัดตบ

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือ ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

5.1.1 อายุ

5.1.2 อาชีพ

5.1.3 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครพนม ตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 อนุมาตรา 1 ถึงอนุมาตรา 8 จำนวน 8 ด้าน ดังนี้

5.2.1 ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก

5.2.2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5.2.3 ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

5.2.4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5.2.5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5.2.6 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

5.2.7 ด้านการคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2.8 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม อันดีของท้องถิ่น

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครพนม โดยนำเอาอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 อนุมาตรา 1 ถึงอนุมาตรา 8 มาเป็นกรอบแนวคิดการศึกษา ดังแผนภูมิที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1. อายุ
2. อาชีพ
3. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครพนม ใน 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ทศนคติ หรือความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม

การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม ตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 อนุมาตรา 1 ถึงอนุมาตรา 8 โดยกำหนดให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการก่อสร้างถนนลูกรัง ก่อสร้างถนนคอนกรีต ก่อสร้างถนนลาดยาง รวมทั้งจัดให้มีการซ่อมแซมถนนลูกรัง และซ่อมแซมถนนคอนกรีต

2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีที่ทิ้งขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จัดให้มีถังขยะในทุกหมู่บ้าน จัดให้มีการทำความสะอาดถนน เช่น มีการตัดกิ่งไม้ตัดหญ้า และวัชพืชสองข้างถนน จัดให้มีกิจกรรมการณรงค์รักษาความสะอาด จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทิ้งขยะให้ถูกวิธี เช่น การคัดแยกขยะ การใช้ประโยชน์จากขยะ

3. ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จัดให้มีการฉีดพ่นหมอกควันสารเคมีกำจัดยุงลาย จัดให้มีการแจกจ่ายทรายอะเบท กำจัดลูกน้ำยุงลาย จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเพื่อแจ้งข่าวสาร โรคติดต่อ จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ

4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีเจ้าหน้าที่ และเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย จัดให้มีรถบริการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บฉุกเฉินตลอด 24 ชั่วโมง จัดให้มีศูนย์รับแจ้งเหตุเพื่อให้ความ

ช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย ให้ความช่วยเหลือประชาชนเมื่อประสบภัย เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม พายุ ไฟไหม้ จัดให้มีการอบรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับตัวแทนชุมชน

5. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตตำบล มีการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนา จัดให้มีการอบรมจริยธรรม คุณธรรม จัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จัดให้มีกิจกรรมทางด้านศาสนาในวันสำคัญต่างๆ

6. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสงเคราะห์แม่เลี้ยงชีพผู้สูงอายุ จัดให้มีการแข่งขันกีฬาสำหรับเด็กและเยาวชน จัดให้การช่วยเหลือสงเคราะห์คนพิการ มีการส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มสตรี มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน

7. ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์ให้นุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ มีกิจกรรมปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ไม่ให้นำกรูทที่ป่าสาธารณะประโยชน์ มีการจัดทำแนวกันไฟบริเวณป่าสาธารณะประโยชน์ มีการจัดทำแนวเขตป่าสาธารณะประโยชน์ไว้อย่างชัดเจน

8. ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีงานประเพณีบุญข้าวเม่า จัดให้มีงานประเพณีลอยกระทง มีการส่งเสริมประเพณีวันเข้าพรรษา มีการส่งเสริมประเพณีพิธีลงสนาม มีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น

ประโยชน์การศึกษา

ข้อเสนอที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำเสนอผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป